

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๔๐๒/๑๘

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๗ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางทหารระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดียกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๔๑๓

ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ากระทรวงกลาโหมจะเสนอเรื่องการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการทหารระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินเดียกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Memorandum of Understanding on Defence Cooperation between the Government of the Republic of India and the Government of the Kingdom of Thailand) เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงขอความเห็นกระทรวงการต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. บันทึกความเข้าใจดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงและด้านการทหารระหว่างไทยกับอินเดีย ซึ่งเป็นสาขาความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญ ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือ ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถลงนามได้ในระหว่างการเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

๒. กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องในด้านสารัตถะ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันได้ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

/๓. ในประเด็น...

๓. ในประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ขอเรียน ดังนี้

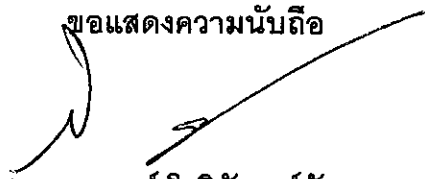
๓.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม โดยขออนุมัติบุคคลที่จะลงนาม บันทึกความเข้าใจ ฯ ด้วย และหากบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยมิใช่นายกรัฐมนตรีหรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องก็ต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรี ให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ที่จะลงนามด้วย และเมื่อได้ลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวแล้ว ให้ส่งต้นฉบับบันทึกความเข้าใจ ฯ ไปเก็บรักษาไว้ ที่กระทรวงการต่างประเทศด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

๓.๒ สำหรับประเด็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของส่วนราชการ เจ้าของเรื่องว่า โดยที่สาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ เป็นเรื่องความร่วมมือในกิจกรรม การป้องกันประเทศ โดยมีข้อบทกำหนดให้การปฏิบัติตามร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ อยู่ภายใต้ กฎหมายของคู่ภาคีแต่ละฝ่าย ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบท เปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมี เขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคง ทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรือ งบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และหากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติตาม ข้อผูกพันในร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ ได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับที่มีอยู่ โดยไม่ต้องออกหรือ แก้ไขพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจ ฯ ก็ไม่เป็นหนังสือ สัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัย โดยส่วนราชการ เจ้าของเรื่อง จะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้อง ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย

/อนึ่ง ...

อนึ่ง ต้องคำนึงถึงด้วยว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ศาลรัฐธรรมนูญ ฯ จะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ เป็นไปตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
กองเอเชียใต้
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๒๔ (พจมาศ)
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๕